

Stručni rad

NASTAVA NA DALJINU S KRONIČNO BOLESNIM ROMSKIM UČENIKOM

Marjanca Tomažin

Osnovna škola Trebnje, Slovenija

Sažetak

Osnovna škola Trebnje jedna je od većih škola u Republici Sloveniji. Pri provedbi odgojno-obrazovne djelatnosti suočavamo se s različitim izazovima. Jedan od njih je i rad s romskim učenicima, koji u našem okruženju predstavljaju zajednicu sa svojom kulturom, jezikom i poviješću. Učenici često dolaze iz manje poticajnog društvenog okruženja, što je tijekom provedbe nastave na daljinu zbog epidemiološke situacije s Covidom 19 predstavljalo poseban izazov. Uz dobro planiranje, prilagodbu i suradnju svih uključenih dionika, razvijaju se i primjeri dobre prakse u radu s romskim učenicima. U nastavku ćemo predstaviti provedbu odgojno-obrazovnog procesa s kronično bolesnim romskim učenikom. Uvjeti za uspješan rad su prilagodba, suradnja, dobri međuljudski odnosi i podrška obitelji. Pri analizi rada postavljaju se pitanja i pojavljuju izazovi, koji ukazuju na pojavu brojnih nedostataka i problema.

Ključne riječi: romski učenici, odgojno-obrazovne djelatnosti, nastava na daljinu, kulturom, dobri međuljudski odnosi.

1.Uvod

Osnovna škola Trebnje jedna je od većih škola u Republici Sloveniji. Pri provedbi odgojno-obrazovne djelatnosti suočavamo se s različitim izazovima. Jedan od njih je i rad s romskim učenicima, koji u našem okruženju predstavljaju zajednicu sa svojom kulturom, jezikom i poviješću. Učenici često dolaze iz manje poticajnog društvenog okruženja, što je tijekom provedbe nastave na daljinu zbog epidemiološke situacije s Covidom 19 predstavljalo poseban izazov. Uz dobro planiranje, prilagodbu i suradnju svih uključenih dionika, razvijaju se i primjeri dobre prakse u radu s romskim učenicima. U nastavku ćemo predstaviti provedbu odgojno-obrazovnog procesa s kronično bolesnim romskim učenikom. Uvjeti za uspješan rad su prilagodba, suradnja, dobri međuljudski odnosi i podrška obitelji. Pri analizi rada postavljaju se pitanja i pojavljuju izazovi, koji ukazuju na pojavu brojnih nedostataka i problema.

Romska zajednica u Republici Sloveniji prepoznata je kao manjinska zajednica sa svojim etničkim i kulturnim obilježjima (vlastiti jezik, kultura i povijest). Riječ je o osjetljivoj, ranjivoj skupini stanovništva koja je na pojedinim područjima još uvijek u neravnopravnom položaju u odnosu na ostale državljane. S najvećim izazovima suočavaju se u području životnih uvjeta, što je posljedica povijesnog procesa naseljavanja romske zajednice u izolirana područja, odvojena od ostalih naselja, zatim u području loših socijalnih uvjeta i siromaštva te u području obrazovanja, zapošljavanja i zdravstvene skrbi (Prilog Nacionalnom programu mjera Vlade Republike Slovenije za Rome za razdoblje 2017.-2021., 2017., str. 6.).

2.Razrada

S obzirom na pojavu epidemiološke situacije s Covidom 19, odgojno-obrazovni rad s romskim učenicima predstavlja nam dodatni izazov. Kao pedagoginja, u školskoj godini 2020./21. pružam i dodatnu stručnu pomoć romskom učeniku koji je opisan kao kronično bolestan učenik. Kao dijete s posebnim potrebama, učenik ima pravo na 4 sata dodatne stručne pomoći i jedan sat usluge savjetovanja tjedno. Učenik u školskoj 2020/21. godini ponavlja 4. razred i odobrena mu je nastava na daljinu te se zbog rizičnog zdravstvenog

stanja obrazuje na ovaj način od listopada 2020. Razrednica, učiteljica engleskog jezika i ja, kao pružateljica dodatne stručne pomoći, osmislile smo u školi model obrazovanja na daljinu. U izradu plana uključile smo također roditelje i učenika. Pri ostvarivanju temeljnih sadržaja vodile smo računa o principima individualizacije i diferencijacije učenja. Prilagodile smo metode rada, uporabu didaktičkih pomagala i organizaciju rada. U tom je smjeru prilagođena provedba dodatne stručne pomoći s ciljem objašnjavanja nastavnog gradiva i provjere razumijevanja, razvijanja strategija učenja, organizacije rada i provođenja aktivnosti vezanih uz mentalno zdravlje i kretanje.

S obzirom na to da su utvrđeni loši socijalni uvjeti u obitelji, škola je učeniku osigurala računalnu opremu. Razrednica i učiteljica engleskog jezika pripremale su prilagođene nastavne materijale i nastavne sadržaje na tjednoj razini. Nastavne materijale predstavljali su nastavni listovi, rad uz uporabu udžbenika, rješavanje zadataka u radnoj bilježnici. Nastavni sadržaji prezentirani su učeniku kroz video sadržaje koje su snimile učiteljice. Učenik je tako svladao nastavne sadržaje u sklopu sati dodatne stručne pomoći, uz samostalan rad i tijekom konzultacija s učiteljicom. Pri tome smo surađivale i s javnom ustanovom odnosno Centrom za školske i izvannastavne aktivnosti koji kroz projekt Zajedno do znanja razvija mehanizme stjecanja znanja namijenjene pripadnicima romske zajednice. U konkretnom slučaju, učeniku su pomogli pri razumijevanju nastavnih sadržaja i organizaciji rada. Na temelju Pravilnika o provjeri i ocjenjivanju znanja te napretku učenika u osnovnoj školi prilagodili smo načine i vrijeme ocjenjivanja učeniku te odredili minimalni broj ocjena pri pojedinačnim predmetima. Ocjenjivanje se odvijalo nakon provjere znanja učenika na različite načine: usmeno putem videokonferencije, predajom pismenih zadataka i slanjem fotografiranih radova. Razrednica i učiteljica engleskog jezika jednom su tjedno ili, po potrebi, provodile konzultacije s učenikom, a ciljevi su bili provjeriti razumijevanje nastavnih sadržaja i evaluirati rad. Suradnja s roditeljima odvijala se putem videokonferencije na konzultacijama.

U skladu sa sposobnostima, omogućili smo učeniku i kontakt s vršnjacima, koji je tijekom obrazovanja na daljinu bio još važniji za razvoj pripadnosti, socijalnih i komunikacijskih te drugih vještina. Učenik je sudjelovao na danima aktivnosti i sporta na otvorenom. Međutim, kada je za sve učenike započela provedba odgojno-obrazovnog procesa na daljinu, ostao je u kontaktu sa svojim vršnjacima putem videokonferencija.

3.Zaključak

Uvjete za uspješan rad prepoznajemo u dobrom planiranju i kontinuiranoj evaluaciji rada, koja je pridonijela otvaranju mogućnosti za napredak. Svjesni smo da takav rad zahtijeva više fleksibilnosti i dobru suradnju svih uključenih dionika. To također predstavlja puno dodatnog rada za cjelokupnu ekipu, te često treba pronaći motivaciju u svom poslanstvu. Ključne uvjete za uspješan rad prepoznajemo u dobrim međusobnim odnosima, koji moraju biti uvažavajući i puni povjerenja, te u potpori obitelji. S obzirom na to da se romske obitelji međusobno vrlo razlikuju u pogledu vrednovanja znanja, svjesni smo da u radu sa svim romskim učenicima ne bismo mogli postići iste ciljeve kao u opisanom slučaju.

4.Literatura

- [1.] Priloga k nacionalnemu programu ukrepov Vlade Republike Slovenije za Rome za obdobje 2017-2021. URL: https://www.gov.si/assets/vladne-sluzbe/UN/Dokumenti-Romi/aa0ac3214f/PRILOGA_NPUR_2017_2021.pdf (25. 10. 20